

Byla C-230/21**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2021 m. balandžio 9 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (Užsieniečių bylų taryba, Belgija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. balandžio 6 d.

Pareiškėja:

X, veikianti savo vardu ir kaip savo nepilnamečių vaikų Y ir Z atstovė pagal įstatymą

Atsakovė:

Belgische Staat (Belgijos valstybė)

Pagrindinės bylos dalykas

Pareiškėja *Raad voor Vreemdelingenbetwistingen* (Užsieniečių bylų taryba) padavė du skundus, kuriais prašo pripažinti negaliojančiais 2020 m. kovo 17 d. Socialinių reikalų ir visuomenės sveikatos bei prieglobsčio ir migracijos ministro įgaliotinio sprendimus dėl atsisakymo išduoti vizą pareiškėjai dėl šeimos susijungimo su jos Belgijoje pabėgėlės statusą turinčia dukra ir visas dėl humanitarinių priežasčių jos dviem nepilnamečiams sūnums.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Sąvokos „nelydimas nepilnametis“ išaiškinimas pagal Direktyvos 2003/86 2 straipsnio f punktą, siejamą su 10 straipsnio 3 dalies a punktu

Prejudiciniai klausimai

Ar Sąjungos teisę, visų pirma 2003 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyvos 2003/86/EB dėl teisės į šeimos susijungimą 2 straipsnio f punktą, siejamą su 10 straipsnio 3 dalies a punktu, reikia aiškinti taip, kad „nelydimas nepilnametis“ pabėgėlis, gyvenantis valstybėje narėje, pagal jos nacionalinę teisę turi būti „nesusituokęs“ tam, kad atsirastų teisė į šeimos susijungimą su jo pirmojo giminystės laipsnio tiesiąja aukštesne linija giminaičiais?

Jei taip: ar nepilnametis pabėgėlis, kurio užsienyje sudaryta santuoka dėl viešosios tvarkos priežasčių nepripažįstama, gali būti laikomas „nelydimu nepilnamečiu“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/86/EB 2 straipsnio f punktą ir 10 straipsnio 3 dalį?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

2003 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyvos 2003/86/EB dėl teisės į šeimos susijungimą 2 straipsnio f punktas ir 10 straipsnio 3 dalis

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 ir 24 straipsniai

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai

2014 m. balandžio 3 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Direktyvos 2003/86/EB dėl teisės į šeimos susijungimą taikymo gairių

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

1980 m. gruodžio 15 d. Užsieniečių atvykimo į valstybės teritoriją, gyvenimo, įsikūrimo ir išsiuntimo įstatymo (toliau – Užsieniečių įstatymas) 9 straipsnis, 10 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos 7 punktas, 13 straipsnis ir 61/14 straipsnis

Wetboek van internationaal privaatrecht (Tarptautinės privatinės teisės kodeksas, toliau – WIPR) 21, 27 ir 35 straipsniai

Faktinių aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 Pareiškėjos dukra (gimusi 2001 m. vasario 2 d.) 2016 m. gruodžio mėn. būdama nepilnametė Libane buvo ištekinta už Y. B., kuris turėjo galiojantį leidimą gyventi Belgijoje.
- 2 2017 m. rugpjūčio mėn. ji atvyko į Belgiją. *Dienst Vreemdelingenzaken* (Užsieniečių tarnyba) jos santuokos nepripažino, nes tai buvo vaikų santuoka,

laikoma nesuderinama su viešąja tvarka. 2018 m. rugsėjo mėn. jai buvo suteiktas pabėgėlės statusas.

- 3 2018 m. gruodžio mėn. pareiškėja Belgijos atstovybėje Beirute (Libanas) pateikė prašymą išduoti jai vizą dėl šeimos susijungimo, kad ji galėtų persikelti pas dukrą į Belgiją, ir dvi humanitarines vizas jos nepilnamečiams sūnums.
- 4 Socialinių reikalų ir visuomenės sveikatos bei prieglobsčio ir migracijos ministro (toliau – ministras) įgaliotinis 2019 m. birželio mėn. atsisakė išduoti pareiškėjai vizą dėl šeimos susijungimo ir humanitarines vizas jos sūnums. Užsieniečių bylų taryba 2019 m. lapkričio mėn. abu šiuos sprendimus panaikino.
- 5 2020 m. kovo mėn. ministro įgaliotinis priėmė naujus sprendimus, kuriais prašymų vėl netenkino. Iš esmės jis laikėsi nuomonės, kad pareiškėjos dukros santuoka pagal WIPR 27 straipsnį dukros kilmės šalyje yra visiškai galiojanti, taigi negalima paneigti, kad ji savo kilmės šalyje jau yra sukūrusi savo šeimą, todėl dar prieš atvykdama į Belgiją nebeprisiklausė šeimai siaurąja prasme, kurią sudaro jos tėvai. Todėl prezumpcija, kad ji tebeprisiklauso šeimai siaurąja prasme ir dėl to turėtų būti leidžiama persikelti jos tėvams, būtų diskriminacinė ir prieštaringa.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 6 Ministro įgaliotinio nuomone, pareiškėja neatitinka Užsieniečių įstatymo 10 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos 7 punkte (arba Direktyvos 2003/86 10 straipsnio 3 dalies a punkte) nustatytų sąlygų, nes jos dukra dėl savo kilmės šalyje sudarytos ir teisiškai galiojančios santuokos dar prieš atvykdama į Belgiją nebeprisiklausė šeimai siaurąja prasme, kurią sudaro jos tėvai. Taip yra dėl to, kad pagal Užsieniečių įstatymo 10 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos 4 punktą ir Direktyvos 2003/86 4 straipsnio 1 dalį šeimą siaurąja prasme sudaro sutuoktiniai ir jų nepilnamečiai nesusituokę vaikai.
- 7 Pareiškėja iš esmės teigia, kad nei Užsieniečių įstatyme, nei Direktyvoje 2003/86 nereikalauja, kad jos dukra būtų nesusituokusi. Be to, jos dukros santuoka Belgijoje nepripažįstama. Tam, kad atsirastų pareiškėjos dukros teisė į šeimos susijungimą su tėvais, ji tik turi būti nepilnametė ir nelydima, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/86 2 straipsnio f punktą, o šiuo atveju taip ir yra.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 8 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės teigia, kad, kiek yra žinoma, Teisingumo Teismui dar nereikėjo pareikšti nuomonės dėl klausimo, ar pabėgėlio statusą turinti (nepilnametė) globėja turi būti „nesusituokusi“.
- 9 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos (1990 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *Marleasing*, C-106/89, 8 punktas) matyti, kad Belgijos Užsieniečių įstatyme

vartojamos sąvokos, susijusios su šeimos susijungimu, turi būti aiškinamos, kiek įmanoma, pagal Direktyvą 2003/86.

- 10 Pareiškėjos dukros situacija, atrodo, atitinka „nelydimo nepilnamečio“ situaciją pagal Direktyvos 2003/86 10 straipsnio 3 dalies a punktą, siejamą su 2 straipsnio f punktu, nes šioje direktyvoje nieko nenurodyta dėl suinteresuotojo asmens šeiminės padėties, kai pabėgėlio statusą turintis globėjas yra „nelydimas nepilnametis“. Pareiškėjos dukra 2016 m. Libane sudarė santuoką su savo dabartiniu „partneriu“, tačiau Belgijos institucijos šios (vaikų) santuokos nepripažįsta.
- 11 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad, atsakovės manymu, „nepilnamečiai vaikai“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/86 4 straipsnį, negali būti susituokę tam, kad turėtų teisę į šeimos susijungimą su globėju, gyvenančiu valstybėje narėje, todėl leidimas pas pabėgėlio statusą turinčius susituokusius nepilnamečius persikelti jų tėvams, būtų diskriminacinis ir prieštaringas.
- 12 Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti Teisingumo Teismo nuomonę, ar sąvoka „nelydimas nepilnametis“ pabėgėlis suponuoja, kad jis turi būti „nesusituokęs“ tam, kad atsirastų teisė į šeimos susijungimą su jo pirmojo giminytės laipsnio tiesiaja aukštutine linija giminaičiais, nors Direktyvoje 2003/86 pateiktoje apibrėžtyje to nėra nurodyta, ir kokią reikšmę sąvokos „nelydimas nepilnametis“ apibrėžčiai turi nepripažįstama užsienyje sudaryta santuoka.